

Cahangir Novruzov – 70

Sənətkarlar nəslinin üçüncü nümayəndəsi

Bu gün yubileyi olan Xalq artisti Cahangir Novruzov tanınmış kamança ifaçısı, uzun illər Asəf Zeynallı adına Bakı Musiqi Məktəbində muğam üzrə dərslər demiş Mütəllim Novruzovla böyük gülüş ustası, Xalq artisti Nəsimə Zeynalovanın yeganə övladıdır. Ona Nəsimə xanımın atasının – Azərbaycan professional teatrının banilərindən biri, görkəmli aktyor, teatr xadimi və pedaqoq Cahangir Zeynalovun adını qoyublar.

Yadıma gəlir ki, illər öncə babasının 150 illik yubileyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyinin planı üzrə “Cahangirdən Cahangirə” adlı bədii layihə təqdim olunub və yubilyarın nəvəsi – yaşadığı Adanadan Bakıya gəlmiş Cahangir Novruzovun rejissorluğu ilə, teatr klassikası kimi, Anton Çexovun “Qu quşunun nəğməsi” əsəri əsasında tamaşa hazırlanmışdı. Səhnə əsərinin baş rolunda Cahangir Novruzov özü

qayıdıb. Orada çalışdığı illər ərzində teatr əməli-başlı dirçəlib (Yeri gəlmişkən, 70-ci illərdən sonra onun, daha öncə də Hüseynağa Atakişiyevin rejissorluğu dövründə Azərbaycandan kənara çıxan teatr olmasa da, Şəki teatri Kuba, Çexoslovakiya kimi xarici ölkələrə, Moskva, İrəvan, Tiflis, Səmərqənd, Daşkənd, Kazan kimi şəhərlərə qastrol səfərlərinə və festivallara gedib). Cahangir müəllim özü Praqa və Parisdə keçirilən teatrlar festivallarında münisiflər heyətinin üzvü kimi iştirak edib. Azərbaycanda keçirilən teatr festivalında hazırladığı “Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli Şah” əsəri ilə 1-ci mükafatı qazanıb. Bir müddət Musiqili Komediya Teatrında və Gənc Tamaşaçıları Teatrının rus bölməsində baş rejissor olub. 1991-ci ildə Azərbaycan Teatr xadimləri İttifaqının təşkil etdiyi I Mono tamaşalar festivalında Şekspirin “Hamlet” əsərinin motivləri əsa-

və teletamaşada maraqlı obrazlar yaradıb. Maraqlıdır ki, oynadığı rollardan biri rejissorlar Ramiz Həsənoğlu ilə Tariyel Vəliyevin ərsəyə gətirdikləri “Yaşıl eynəkli adam” teletamaşasında adaşı Cahangir olub və uğurlu alınıb. Ramiz Əzizbəylinin Xalq şairi Vaqif Səmədoğlunun ssenarisi əsasında hazırladığı “Bəxt üzüyü” tammərajlı filmindəki milis rəisi, Rasim Ocaqovun dramaturq Rüstəm İbrahimbəyovun dram janrında çəkdiyi “Həm ticarət, həm ziyarət” filmindəki Sabir və sair obrazları ekranda nisbətən az görünüb, saz təsir bağışlayan rollar olub.

Müsaibələrinin birində Cahangir Novruzov deyib: “Səlis məntiqlə, müxtəlif bucaq altında fərqli problemlərə baxa bilməyi bacaran xalqın zəkası, təfəkkürü və düşüncə tərzini daha geniş, daha dərin, daha uzaqgörən olur. Sənətin, ədəbiyyatın, təh-

çixiş edərək, nəsilərin estafetinin davam etdiyini gözəl sərgilədi.

Cahangir Novruzov İncəsənət İnstitutunun rejissorluq fakültəsində SSRİ Xalq artisti Mehdi Məmmədovdan dərslər alsada, anası Nəsimə xanım, nədənsə, onun bu sənətə yiyələnməyinə razı deyilməmiş. Həmin dövrlə bağlı söhbətində deyir: “Anam, deyəsən, mənə bu sənətdə görmək istəmirdi. Süleyman Rüstəmin 65 illik yubileyi idi, 1-ci kursda olmağıma baxmayaraq, mənə onun “Çimnaz xanım yuxudadır” tamaşasında Qafar rolunu vermişdilər. Anam oyunumu qarşı arasından izləmək istədi. Amma imkan vermədilər. Gətirib səhnədə əyləşdirdilər. Mehdi müəllim tamaşadan sonra anama dedi ki, Cahangirin necə rejissor olacağını hələ bilmirəm, amma yaxşı aktyor olacağı bəllidir. Bu sözlər mənə ilk cəsarəti verdi. Bir dəfə də 3-cü kursda “Almaz” əsərində Hacı Əhməd oynayırdım. Ədil İsgəndərov, Mehdi Məmmədov və Rza Təhmasib imtahan götürürdülər. Tamaşadan sonra Rza Təhmasib – Hacı Əhməd rolunun ən mahir ifaçısı, özünəxas bir hərəkətlə dodaqlarının kənarını sığallayaraq mənə dedi: “Xoroşo, doğrudur, düz oynamısan”. Bu sözlər də ikinci cəsarət dalğasını yaratdı və mənə dəyişdirdi. Allah onlara rəhmət eləsin”.

Beləcə, öz istedadı ilə anasının könlünü ala bilən Cahangir 1976-cı ildə ali təhsilini bitirib. Diplom işi olaraq Musiqili Komediya Teatrının səhnəsində Georgi Xuqayevin “Sevgilimin anası” operettasını hazırlayaraq müdafiə edib. Elə həmin il oraya təyinat alaraq çalışmağa başlayıb. Üç il sonra Şəki teatrina quruluşçu rejissor göndərilib.

Arada Cahangir Novruzov Moskva və Sankt-Peterburqda təkmilləşmə kursları keçib. Anatoli Efros və Georgi Tafstanoqovun tələbəsi olub və yenedən Şəkiyə

sında hazırlanmış “Olum, ya ölüm” tamaşası ilə 1-cilik qazanıb.

Cahangir Novruzov 1995-ci ildə Türkiyə Cumhuriyyətinə universitetdə dərslər demək üçün dəvət olunub. Hazırda Adana şəhərində Çuxurova Universitetinin Dövlət Konservatoriyasının teatr bölməsində professorudur. Oranın məzunları Cahangir müəllimin türk dilinə çevirərək quruluş verdiyi “Dans Plus” (Oljas Janaydarmov) əsərini layiqincə səhnələşdiriblər. Türkiyədə Qriqori Qorinin “Herostратı unudun” tamaşası da uğurla keçib. Bu nailiyyətlər ona TÜRKSOY-un “Haldun Taner”, eləcə də “Qazaxıstanın Fəxri Mədəniyyət Xadimi” medalları ilə təltif olunub. Daha sonra Azərbaycanın xalq artisti fəxri adına və “Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə” medalına layiq görülüb.

Onun zəngin filmografiyası var. Düz 55 il əvvəl – 15 yaşında ikən çəkildiyi “Bizim Cəbiş müəllim”dən sonra tədricən tanınmağa başlayan aktyor 20 filmdə

silin əsas məqsədi və amalı da budur. Ziyalı ata-babalarımız bizləri bu günlərə qədər gətiriblər. Bizlər də bu mirası gənclərimizə çatdırıb aşılmalıyıq. Çünki gələcək gəncliyindir”.

Bu yubiley yazısını hazırlayanda özünə əlim çatmasa da, onun yaxın dostu – bir vaxtlar eyni kollektivdə çalışdığım görkəmli teatr, kino və televiziya rejissoru, “Azərbaycantelefilm” Yaradıcılıq Birliyinin direktoru, Xalq artisti Ramiz Həsənoğluna zəng edib ürək sözlərini dinləmək istədim. Sualıma böyük məmnuniyyətlə cavab verərək dedi:

– Cahangirlə birgə işləmək hər zaman böyük zövq olub. Çox işıqlı şəxsiyyətdir. Qoy, onun istedadı həmişə parlasın, heç zaman solmasın! Çox istərdim ki, Vətənə qayıtsın, tamaşaçıları intizarda qoymasın! Dostuma can sağlığı və daha böyük sənət uğurları arzulayıram.

Əli NƏCƏFXANLI
XQ